

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ซาบซึ้งในหทัย [3]
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ซาบซึ้งในหทัย [3] กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

สืบเนื่องจากการที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปร่วมในการสนทนาธรรม ที่บ้านพี่แฉ้น (คุณวิภาดา กัลยาณมิตร) ที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา ซึ่งนอกจากจะมีการสนทนาธรรมตามปกติแล้ว ข้าพเจ้ายังได้มีโอกาสได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์ต่างๆ โดยใกล้ชิดกับท่านอาจารย์ด้วย ในภาพ เป็นกิจกรรมหนึ่งของท่านอาจารย์ที่เข้าครัว ทำเผือกทอดและเต้าหู้ทอดตามคำกราบเรียนเชิญของพี่แฉ้น ซึ่งได้เตรียมอุปกรณ์ทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว เพื่อเป็นของว่างให้กับทุกๆ ท่าน และ อีกวันหนึ่ง ท่านก็ได้กรุณาทำวาฟเฟิลร้อนๆ แจกแก่ทุกคน ด้วยมือของท่านเอง เป็นความประทับใจใหญ่หลวงสำหรับทุกคนในครั้งนั้น

เหตุการณ์ในครั้งนี้ นอกจากจะยังความประทับใจให้กับทุกคน ในความเมตตาของท่านอาจารย์ที่มีแก่ทุกคนโดยเสมอกันแล้ว ยังให้ได้เห็นถึงชีวิตที่ปรกติ และ ความเป็นปรกติในชีวิตประจำวันของทุกคน ที่ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ทำการสิ่งใดก็ตาม สำหรับผู้มีปัญญา มีความเข้าใจธรรมะ ทุกขณะก็คือธรรมะทั้งสิ้น ไม่ปราศจากธรรมะแม้เพียงขณะเดียว ไม่ต้องไปแสวงหาธรรมะจากที่ไหนเลย ขณะที่ทำครัว ก็มีเห็น มีได้ยิน มีเย็น มีร้อน มีอ่อน มีแข็ง มีคิดนึก ปรากฏให้ได้พิจารณา ศึกษา สังเกต อยู่ตลอดเวลา

เมื่อทุกขณะนี้เป็นธรรม เป็น
สิ่งที่มีจริงๆ สภาพธรรมที่มีจริงใน
ขณะนี้ นั่นเอง จึงเป็นที่ตั้งให้สติ
และปัญญาเกิดขึ้นระลึกรู้ตามความ
เป็นจริงได้ ดังพระสูตรตัวอย่าง
ต่อไปนี้ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็น
ปกติในชีวิตประจำวันครับ

...คนทั้งหลายเรียกเธอว่า เถริกา เพราะมีรูปร่างลำสัน เธอเจริญวัย บิดามารดา ให้แก่ชัตติยกุมาร ผู้มีชาติเสมอกันโดยตระกูลและประเทศเป็นต้น เธอบูชาสามีเหมือน เทวดาอยู่ ได้ศรัทธาในพระศาสนา คราวพระศาสดาเสด็จกรุงเวสาลี ต่อมาเธอได้ฟัง ธรรมในสำนักของพระมหาปชาบดีโคตมีเถรี เกิดชอบใจบรรพชา บอกแก่สามีว่าจักบวช สามีไม่อนุญาต แต่เพราะเธอสร้างบุญบารมีมา เธอพิจารณาธรรมตามที่ได้ฟัง กำหนด รูปธรรมและอรูปธรรม ประกอบวิปัสสนาอยู่เนืองๆ.

อยู่มาวันหนึ่ง เมื่อเธอหุงหาอาหารอยู่ในครัวใหญ่ เปลวไฟใหญ่ได้ตั้งขึ้น เปลว ไฟนั้นทำให้ภาชนะทั้งสิ้นเกิดเสียงเปรี๊ยะ ๆ เธอเห็นดังนั้นจึงยึดขอนั้นแหละเป็นอารมณ์ ไคร่ครวญความไม่เที่ยงที่ปรากฏขึ้นอย่างดียิ่ง จากนั้นได้ยกความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตาขึ้นในครานั้น เจริญวิปัสสนา ขวนขวายโดยลำดับ ได้ดำรงอยู่ในอนาคามีผล ตามลำดับแห่งมรรค...

พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรีคาถา เล่ม ๒ ภาค ๔ หน้า ที่ ๘

สำหรับผู้ศึกษาธรรม มีความเข้าใจธรรม ตามที่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดงไว้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน กำลังทำอะไร จะเป็นบุคคลใด เป็นพระราชา เป็นพ่อค้า เป็นหญิงรับใช้ เป็นชาวนา หรือ เป็นนักแสดง นักฟ้อนรำ ก็สามารถเข้าใจความจริง ของสภาพธรรมที่กำลังปรากฏในขณะนั้นได้ ดังพระสูตรอีกสูตรหนึ่งที่จะขอเชิญมาดังนี้

เรื่องบุตรเศรษฐีชื่ออุคคเสน

" เชิญเถิด อุคคเสน บุตรคนพื่อน ผู้มีกำลังมาก เชิญท่านจงดู,
เชิญท่านทำความยินดีแก่บริษัทเถิด, เชิญท่านทำให้มหาชนร่าเริงเถิด."
เขาได้ยินถ้อยคำของพระเถระแล้ว เป็นผู้มีใจยินดี หวังว่า " พระศาสดามี
พระประสงค์จะดูศิลปะของเรา " จึงยืนบนปลายไม้ไผ่แล้วกล่าวคาถานี้ว่า :-

" เชิญเถิด ท่านโมคคัลลานะ ผู้มีปัญญามาก มีฤทธิ์ มาก
เชิญท่านจงดู, กระผมจะทำความยินดีแก่บริษัท,
จะยังมหาชนให้ร่าเริง."

ก็แลครั้นกล่าวอย่างนั้นแล้ว ก็กระโดดจากปลายไม้ไผ่ ขึ้นสู่อากาศ
หกคะเมน ๑๔ ครั้งในอากาศแล้ว ลงมายืนอยู่บนปลายไม้ไผ่ (ตามเดิม).

ลำดับนั้น พระศาสดาตรัสกะเขาว่า " อุคคเสน ธรรมดาบัณฑิต
ต้องละความอาลัยรักใคร่ในชนนทั้งหลาย ทั้งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบันเสียแล้ว
พ้นจากทุกข์ทั้งหลายมีชาติเป็นต้น จึงควร ดังนี้แล้ว ตรัสพระคาถานี้ว่า:-

" ท่านจงเปลื้อง (อาลัย) ในก่อนเสีย จงเปลื้อง (อาลัย) ข้างหลังเสีย,
จงเปลื้อง (อาลัย) ในท่ามกลางเสีย, จึงเป็นผู้ถึงฝั่งแห่งภพ
มีใจหลุดพ้นในธรรมทั้งปวง จะไม่เข้าถึงชาติและชราอีก."
ในกาลจบเทศนา การตรัสรู้ธรรมได้มีแก่สัตว์ทั้ง ๘๔,๐๐๐ แล้ว.

อุคคเสนทูลขอบรรพชาอุปสมบท

ฝ่ายบุตรเศรษฐี กำลังยืนอยู่บนปลายไม้ไผ่ บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย
ปฏิสัมภิทาแล้ว ลงจากไม้ไผ่มาสู่ที่ใกล้พระศาสดา ถวายบังคมด้วยเบญจางค
ประดิษฐ์ ทูลขอบรรพชากะพระศาสดา. ลำดับนั้น พระศาสดาทรงเหยียดพระหัตถ์เบื้อง
ขวาตรัสกะนายอุคคเสนนั้นว่า " ท่าน จงเป็นภิกษุมาเถิด." อุคคเสนนั้นได้เป็นผู้ทรงไว้ซึ่ง
บริวาร ๘ ประหนึ่งพระเถระมีพรรษที่ตั้ง ๖๐ ในขณะนั้นนั่นเอง.

(ขอขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลจิตของคุณคำปิ่น อักษรวิไล
ที่ได้กรุณาค้นพระสูตร และ ให้คำอธิบายเพื่อนำมาประกอบกระทู้นี้ด้วยครับ)

ทุกๆ ท่านที่ได้พากเพียร อบรมเจริญ
ปัญญาตามแนวทางที่ท่านอาจารย์
บรรยายไว้ย่อมทราบดีว่า สิ่งที่เป็น
หัวใจประการหนึ่งของปุถุชน ที่
แสวงหาความรู้ถูก ความเข้าใจถูกใน

พระธรรมคำสอน เพื่อการอบรมเจริญปัญญาในหนทางที่ถูกต้องนั้น ย่อมเป็นการอบรม
ที่เป็นปกติ ในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่การไปทำสิ่งใดที่ผิดปกติขึ้นมา เมื่อได้ฟังธรรมจน
มีความเข้าใจที่มั่นคงขึ้น ย่อมเป็นเหตุเป็นปัจจัย ให้สติและปัญญาเกิดขึ้นระลึกรู้และ
เข้าใจความจริง ของสิ่งที่มีจริงๆ ที่กำลังปรากฏ ในทุกๆ ขณะนี้เอง ไม่ใช่ขณะอื่นเลย
ไม่ใช่ขณะที่ล่วงไปแล้ว หรือ ขณะที่ยังไม่มาถึง เป็นปกติ เป็นธรรมดาอย่างนี้ "ปัญญา"
เท่านั้น ที่จะนำพาทุกคน ให้ถึงความ เป็นพระอรหันต์

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

